

Detské choroby participatívnej tvorby verejných politík

(Čo nám ukázali pilotné projekty?)

Daniel Klimovský

Bratislava

5. 2. 2019

Témy

- Diverzita
- Zmeny a aktivity
- Líderstvo
- Spolupráca
- Konflikty
- Další postup

NP PARTI: monitoring

- Predmet monitoringu
- Účel monitoringu
- Realizátor monitoringu
- Nástroje monitoringu

Dôvody diverzity I

- Rozdielne verejné politiky z hľadiska:
  - Obsahu
  - Administratívneho subsystému
  - Úrovne politického rozhodovania
  - Zamerania na cieľové skupiny (lokálne komunity, znevýhodnené skupiny, verejnosť ako celok)
- Nastavenie pilotnej schémy
  - Požiadavky na riadenie participácie
  - Nerovnaká štartovacia čiara
  - Syndróm veľkého brata (ÚSV ROS)

Dôvody diverzity II

- Na strane realizátorov pilotných projektov
  - Rozdielne očakávania smerom k cieľom i nástrojom na ich dosiahnutie
  - Odlišný prístup k plneniu úloh a riadeniu procesov a odlišné vnímanie ich realizácie
  - Neochota/nepripravenosť hľadať konsenzuálne riešenia a preferovanie „iba“ kompromisných riešení ako výsledkov boja na barikádach (otvorené konflikty) alebo zákopového boja (latentné konflikty)

Dôvody diverzity III

- Na strane cieľových skupín
  - Definovateľnosť cieľovej skupiny
  - Vnímanie seba samého (väčšiu disciplinovanosť majú tí, ktorí sa dokážu jasnejšie „vyhraniť“ voči okoliu/ostatným)
  - Vnímanie dôležitosti riešených otázok a problémov
- Problémy „vis maior“
  - Odstúpenie od projektu (pred jeho začiatkom)
  - Voľby do orgánov regionálnej samosprávy
  - Voľby do orgánov obecnej samosprávy
  - Politické napätie na najvyššej úrovni

Diverzita = skvelá správa (?)

- Identifikovaná diverzita ponúka:
  - Širší priestor pre analýzu (ale aj interpretáciu)
  - Viac podnetov pre vzájomné učenie sa (za splnenia podmienky vzájomnej otvorenosti a rešpektu)
  - Možnosť nájsť si vlastnú cestu pri sledovaní cieľov a nie iba dodržiavanie striktne určených postupov (tu je odlišná pozícia samosprávy a štátnej správy)

Organizačné zmeny

- Štrukturálne zmeny vnútri zapojených organizácií boli skôr výnimočné (napr. zriadenie komisií alebo pracovných skupín)
- Pomerne bežné boli procesné organizačné zmeny (napr. pravidelné i nepravidelné pracovné stretnutia, nastavenie komunikačných pravidiel, vymedzenie a pridelenie nových úloh)

Realizované aktivity (plnenie plánu)

- Realizácia aktivít prebiehala v prípade všetkých pilotných projektov
- Niektoré meškajúce projekty boli schopné dobehnúť časovú stratu
- Nie všetci idú priamo k cieľu a je otázne, či všetci prebehnú cieľovou rovinkou v stanovenom limite (zabehol maratón aj ten, kto to zvládol po limite?)

Líderstvo I

- Inštitucionálne líderstvo:
  - Predpokladalo sa, že mimovládne organizácie majú pomôcť orgánom verejnej správy pri organizácii participačných procesov
  - Verejná správa v tejto sfére dokáže prebrať rolu lídra a to nielen pri preberaní a plnení úloh, ale aj pri vytváraní participačného scenára
  - Jednoznačne sa preukázalo, že brzdiacim prvkom môže byť tak orgán verejnej správy, ako aj mimovládna organizácia

Líderstvo II

- Personálne líderstvo:
  - V doterajšom priebehu realizácie pilotných projektov zohralo väčšiu rolu, že sa očakávalo
NIE VŽDY IBA V POZITÍVNOM ZMYSLE SLOVA!
  - Nie vždy korešponduje s kapacitami jednotlivca a objavuje sa nepomer medzi ambíciou a reálnymi výsledkami
  - Problém so vzájomným uznávaním/rešpektom

Spolupráca medzi partnermi I

- Rovnako, ako v minulom období, sa ukazuje, že predchádzajúca skúsenosť so spoluprácou je výhodou
- Nožnice sa otvárajú a problémy sa pokračovaním v spolupráci skôr prehlbujú
- Nerovnaké vnímanie vzájomnej prospešnosti a dôležitosti

Spolupráca medzi partnermi II

- Doterajší priebeh realizácie pilotných projektov ukazuje na tri druhy vzťahov:
  - Ťahanie za spoločný povraz (spolu dokážeme viac)
  - Kukučie vajce v hniezde (my sa pridáme, ale vy sa starajte)
  - Stretnutie dvoch kohútov na malom hnojisku (každý máme svoju hlavu)

Dôvera

- Raz stratená dôvera sa obnovuje iba veľmi ťažko:
  - Nevnímanie straty/narušenia dôvery
  - Neochota/nepripravenosť obnoviť naštrbenú dôveru
- Skryté ciele a záujmy:
  - Okrem cieľov, ktoré boli deklarované v projektovej dokumentácii, mali viaceré zapojené subjekty aj skryté ciele, ktoré nie vždy korešpondovali s deklarovanými cieľmi

Komunikácia so širokou verejnosťou

- Jedným z cieľov pilotnej schémy bolo zlepšiť alebo zefektívniť komunikáciu vybraných orgánov verejnej správy so širokou verejnosťou (s aktívnou pomocou mimovládnej organizácie):
  - Problém nedostatočného oslovenia
  - Problém úmyselnej exklúzie (prehlbovanie nedôvery v participáciu a jej zmysel!!!)

Konflikty

- Počas realizácie pilotných projektov sme sa doteraz stretli:
  - S bezproblémovou realizáciou (bez akejkoľvek intervencie ÚSV ROS)
  - S realizáciou sprevádzanou menšími problémami (bez akejkoľvek intervencie ÚSV ROS)
  - S problematickou realizáciou (intervencia ÚSV ROS)

„Namiesto záveru...“

Projekty fungujú vlastným životom, čo vytvára skvelý materiál pre pozorovanie „zvonku“...

..ešte farebnejší svet, než sme si mysleli

Vedeli sme, že svet participácie nie je
čiernobiely...

...no doterajší priebeh pilotných projektov nám
ukazuje, že je ešte farebnejší, než sme si mysleli.

Ďakujem za pozornosť

daniel.klimovsky@gmail.com